

▶ 1 Marzo, 2015

Entrevista **Elisa Durán** Directora general adjunta de la Fundació Bancària La Caixa

“Els públics s’han de

J. Vidal / M. Palau / M. Frisach
 BARCELONA

Des del 2008, Elisa Durán és directora general adjunta de la Fundació Bancària La Caixa i s’ocupa molt especialment de l’àrea cultural de la institució, des d’on gestionen els CaixaForum de tot l’Estat espanyol. En aquesta entrevista, Durán parla de la necessitat de crear nous públics per a la cultura.

Pixar ha encetat una nova línia d’exposicions amb la qual es vol reorientar el centre?

No, un canvi d’orientació no el farem. Però sí que el nostre desig és créixer. Pixar ha estat una aposta per obrir-nos a nous públics. Hi ha tres tipus de públic: l’especialista, el que ve de tant en tant i el públic al qual encara li fa respecte entrar en un centre cultural. Per a nosaltres, tots tres són importants. I, dins del públic que no entra mai a un museu, hi ha molts joves. Pixar ens ha permès connectar amb ells. Si en una exposició normal l’edat mitjana dels visitants és de 48 anys, amb Pixar ha baixat 12 anys i s’ha situat en els 36. Mai ens havia passat una cosa semblant. Fa 15 dies, vam aconseguir el segon millor cap de setmana de la història del CaixaForum: van venir 13.500 persones.

El futur del centre depèn de consolidar-se en el circuit de les grans exposicions internacionals?

Estem teixint una sèrie d’aliances amb les principals institucions culturals del món. Som i volem continuar sent en el mapa de les itineràncies de les manifestacions artístiques de les grans ciutats europees. El nostre model de centre és òptim, perquè no està encotillat. El que ens caracteritza és la diversitat de les nostres propostes, des de l’art antic fins al modern i el contemporani, la fotografia, la pintura, l’escultura, l’arquitect-

tura...

Amb quines institucions estan en negociacions?

Estem parlant amb tothom: el British, els museus alemanys, el Moma... És possible que tinguem bones notícies entre final d’aquest any i principi del que ve. Èrem uns complets desconeguts, però ara, i ja des de fa uns anys, se’ns respecta. Tenim prestigi. I tot ho hem aconseguit en un període de temps molt breu. Tenim poc més de deu anys de vida! Quan vam començar a conversar amb el Louvre [l’acord es va firmar el 2009], el seu director, Henri Loyrette, va voler visitar primer el CaixaForum Madrid. I en va sortir enamorat. Pel que fa a institucions de casa nostra, tenim molt bona relació amb la Fundació Miró, amb la qual, premi Joan Miró a part, estem preparant un gran projecte expositiu. Amb el Reina Sofia també tenim previst tancar un acord aquest any.

I la col·laboració amb el Macba, agafarà un nou impuls?

El conveni va finalitzar el 31 de desembre, però el renovarem. Enguany, també toca renovar l’acord amb el Prado, el primer que vam signar.

El repte és que cada CaixaForum tingui una personalitat diferenciada?

La programació es dissenya en funció de les dimensions de les sales. I és evident que si tenim un tracte amb el Prado, l’exposició no la farem a Madrid, sinó a Barcelona; i si el tenim amb el MNAC, no té cap sentit fer-la a Barcelona, sinó a Madrid. No farem romànic a Barcelona si tenim el MNAC a quatre passes. Hi ha un altre factor decisiu. Treballar amb el Louvre implica unes condicions estrictes: les obres no poden durar més de sis mesos. En tot cas, el nivell d’activitat a tots els centres és altíssim. L’any passat, a la xarxa de set CaixaForum vam organitzar 40 exposicions. Si hi afegim el

CosmoCaixa i les mostres itinerants, en total se’n van fer 124 a tot l’Estat, que van aconseguir 4,5 milions de visitants.

La idea és no explotar les exposicions a tots els centres?

Sí, però tenim una excepció, que és la mostra de Méliès, que ha anat a tots els centres i la començarem a fer itinerar amb un altre format: en camions que es despleguen. Això ho presentarem a Barcelona després de l’estiu. Una altra mostra que haurem acabat portant a tot arreu és la de Sebastião Salgado,

fins al punt que aquesta setmana l’hem inaugurat a Múrcia en un format de panells fotogràfics al carrer. I és que hem d’aconseguir arribar al màxim de llocs possible i a tota la geografia espanyola perquè el grup bancari és a tot arreu.

El mapa de centres CaixaForum està tancat?

Ara hem començat a construir el de Sevilla, que s’obrirà a finals del 2017. De nova construcció, és l’últim que tenim previst ara per ara. Però, més endavant, ja es veurà.

El públic local és majoritari al CaixaForum. Tenen previst posar en marxa estratègies de captació de turisme?

El nostre públic prioritari són els ciutadans. No dediquem cap esforç per promoure el turisme. És clar que, si ve, tampoc li fem cap lleig. Els nostres centres no tenen més d’un 5% de turistes. Madrid en té una mica més, per la seva ubicació: està al voltant del 10%. I a Palma representen el 34%. A nosaltres, insisteixo, el que ens preocupa és atraure públic local. El CaixaForum de Barcelona no està situat a la

treballar”

Elisa Durán, davant del mural de Sol LeWitt, que es troba al vestíbul del CaixaForum Barcelona
 ■ ANDREU PUIG

plaça de Catalunya. Per tant, els públics s'han de treballar, no ens podem quedar parats esperant que vinguin. Al final això és com una empresa per bé que, en lloc d'aconseguir clients, aquí el que hem d'aconseguir són visitants. No fem servir unes estratègies gaire diferents.

Les institucions culturals haurien de tenir més aquesta mentalitat?

El món cultural se sustenta sobre tres pilars: els equipaments, els continguts i els públics. Hi ha moltes entitats que han tre-

ballat molt bé el tema dels equipaments, però avui estan buits. Buits de continguts, per manca de recursos. I, sobretot, buits de gent. I és que, encara que tinguis continguts, el visitant solet no ve. És la nostra obligació anar-lo a buscar. Com? Amb pedagogia. La nostra obsessió és que tot el que fem sigui didàctic. Tothom ho ha de poder entendre tot.

Què esperen del projecte de 'La muntanya dels museus'?

Visibilitat. No és un invent nostre. Viena, Berlín, Amsterdam... Madrid mateix. Visibilitat i treballar tots junts en una mateixa direcció. En el món cultural, a diferència del món de l'empresa, no hi ha competència. Tant de bo tota la gent que va al MNAC vingui aquí i tota la gent que ve aquí vagi al MNAC. Quina és la nostra competència? Doncs que la gent no dediqui tots els dissabtes a anar a un centre comercial. El projecte de *La muntanya dels museus* és il·lusionant. Ara estem a l'espera que es concretin els usos dels dos pavellons de fira. En cap cas volem incrementar la dimensió expositiva del CaixaForum.

I continuen negociant amb la baronessa Thyssen?

Hi va haver unes converses inicials. Però és l'Ajuntament el que ha de prendre una decisió final. Nosaltres només vam ajudar a empènyer les negociacions però crec que aquest tema no està gaire avançat.

Quin és el percentatge que la fundació dedica a la cultura en relació amb la resta de l'Obra Social?

Dels 500 milions que tenim de pressupost, ja per vuitè any consecutiu, destinem dos terços als col·lectius més vulnerables, a l'assistència més social, i l'altre terç a la difusió del coneixement, ja sigui cultural o científic, i a l'educació. Per tant, és el 25% de tot el pressupost de la fundació. Són entre 100 i 110 milions d'euros anuals. ■